

TOIMINTAKERTOMUS 2016

1 Rahaston tarkoitus

Sijoittajien korvausrahaston tarkoituksena on sen jäsenenä olevien sijoituspalveluyritysten ja luottolaitosten korvausrahaston suojan piiriin kuuluvien sijoittajien saamisten turvaaminen sijoituspalvelulain ja rahaston sääntöjen mukaisesti.

Rahastolle ei esitetty korvausvaatimuksia vuonna 2016. Rahaston suoritusvelvollisuus edellyttäisi jäsenyrityksen pysyvää maksukyvyttömyystilannetta.

2 Rahaston jäsenet

Rahaston jäsenyys on määrätyin edellytyksin pakollista kaikille suomalaisille sijoituspalveluyrityksille ja sijoituspalveluja tarjoaville luottolaitoksille sekä sijoituspalvelujen tarjoamiseen toimiluvan saaneille suomalaisille rahastoyhtiöille. Rahastossa oli vuoden 2016 lopussa 79 jäsentä. Jäsenistä 65 oli sijoituspalveluyrityksiä, neljä rahastoyhtiötä ja kymmenen luottolaitoksia taikka talletuspankkien yhteenliittymiä.

Talletuspankkien yhteenliittymää, jonka jäsenpankit vastaavat kokonaan tai osittain toistensa sitoumuksista tai velvoitteista, käsitellään rahaston kannatus- ja hallinnointimaksuja määrättäessä yhtenä jäsenenä. Talletuspankkien yhteenliittymiä olivat osuuspankkien yhteenliittymä (173 jäsenpankkia), POP Pankkien yhteenliittymä (27 jäsenpankkia) ja Säästöpankkien yhteenliittymä (25 jäsenpankkia).

Vuonna 2016 rahastoon liittyi neljä uutta jäsentä. Rahaston hallitus antaa Finanssivalvonnalle lausunnon uusista toimilupahakemuksista ja toimilupien muutoshakemuksista.

3 Toimintaympäristö

Vuotta 2016 leimasi poikkeuksellinen poliittinen epävarmuus. Ison-Britannian kansanäänestys EU-eron puolesta hermostutti rahoitusmarkkinoita kesäkuussa, mutta lyhyen aikavälin vaikutukset jäivät punnan arvon heikentymistä lukuun ottamatta odotettua lievemiksi. Yhdysvaltojen presidentinvaalien lopputulos yllätti markkinat toistamiseen vuoden lopulla, johtaen yhtäältä inflaatio-odotusten vauhdittumiseen Yhdysvalloissa ja toisaalta pelkoihin maailmankaupan vaikeutumisesta protektionismin vuoksi. Maailmantalous kasvoi noin kolmen prosentin vauhtia poliittisesta kuohunnasta huolimatta.

Euroopan talous jatkoi kasvu-urallaan vuonna 2016. Työttömyysaste laski tasaisesti, vaikka työttömyyden korkea taso onkin muutamissa jäsenmaissa edelleen ongelma. Italialaisten ja saksalaisten pankkien ongelmat nousivat jälleen kerran valokeilaan. EKP:n rahapolitiikka pysyi elvyttävällä linjalla, mikä tuki talouden kasvua ja inflaation normalisoitumista.

Suomen talous jätti vihdoin taantumaa taakseen ja kasvoi vuonna 2016 noin prosentin vuosivauhtia. Kasvun ajureina toimivat yksityinen kulutus ja kotimaiset investoinnit, etenkin rakennusinvestoinnit. Työllisyystilanteen parantuminen ja hidas inflaatio paransivat kotimaista ostovoimaa.

Sijoitussalkussa toimintaympäristöä leimasivat edelleen pitkälti keskuspankkien toimet, kuten EKP:n joukkolainojen osto-ohjelman laajentaminen valtionlainoista yrityslainoihin sekä Yhdysvaltain keskuspankin ohjauskoron nostojen jatkuminen. Keskeisten keskuspankkien rahapolitiikkojen eriytyminen toisistaan oli omiaan voimistamaan markkinaheiluntaa. Euroalueen korkotaso pysyi historiallisen matalana, ja vuonna 2016 EKP:n talletuskorko säilyi negatiivisena. Korkean luottoluokituksen valtionobligaatioiden tuottokorko oli negatiivinen lyhyissä ja keskipitkissä maturiteeteissa.

4 Rahaston hallinto

Rahasto toimii hallinnollisesti Finanssialan Keskusliiton yhteydessä, mutta on päätöksenteossaan itsenäinen. Hallinnollisen yhteyden ansiosta rahasto voi kustannustehokkaasti hyödyntää eräitä Finanssialan Keskusliiton tarjoamia henkilöstöresursseja ja hallinnollisia palveluja; kustannusten jakautumisesta sovitaan rahaston ja keskusliiton välillä vuosittain.

Rahaston jokainen jäsen nimeää rahaston valtuuskuntaan yhden jäsenen. Valtuuskunnan puheenjohtajana toimi Riikka Laine-Tolonen ja varapuheenjohtajana Erik Palmén. Valtuuskunta kokoontui vuonna 2016 kerran.

Hallituksen varsinaisina jäseninä toimivat vuoden 2016 lopussa Taina Ahvenjärvi, Päivi Kuoppa, Kirsi Lauslahti, Riikka Littunen, Jaana Pohjanheimo ja Bengt Wahlström, sekä varajäseninä Pia Hidén ja Mari Pekonen-Ranta. Hallituksen varsinaisina jäseninä 30.5.2016 saakka toimivat Satu Nousiainen ja Sirpa Sundberg, ja siitä lähtien Päivi Kuoppa ja Bengt Wahlström.

Hallituksen puheenjohtajana toimi 30.5.2016 saakka Satu Nousiainen ja varapuheenjohtajana Riikka Littunen. Hallituksen puheenjohtajana 30.5.2016 lähtien toimi Riikka Littunen ja varapuheenjohtajana Päivi Kuoppa.

Hallitus kokoontui tilikaudella kymmenen kertaa. Hallituksen jäsenille ei maksettu kokouspalkkioita.

Asiamiehenä toimi OTK Mirjami Kajander-Saarikoski. Vara-asiamiehenä toimi 11.3.2016 saakka OTK Pia Santavirta ja siitä lähtien OTM Piritta Poikonen.

Tilintarkastajana toimi KPMG Oy Ab, jonka nimeämänä päävastuullisena tilintarkastaja toimi KHT Eija Kauppi-Hakkarainen ja varatilintarkastajana KHT Raija-Leena Hankonen.

5 Pääomavaatimuksen kattaminen

Sijoituspalvelulain mukaan rahaston pääoman on oltava vähintään 12 miljoonaa euroa ja tästä määrästä on katettava rahana vähintään 4,2 miljoonaa euroa.

Rahaston oma pääoma oli vuoden 2016 lopussa 6.344.664 euroa (6.109.874 euroa vuotta aiemmin). Pääomavaatimuksen kattamiseksi rahastolla on seitsemän miljoonan euron suuruinen luottolupaus Svenska Handelsbanken AB:ltä.

6 Kannatusmaksut ja muut jäseniltä perittävät maksut

Koska laissa säädetty 4,2 miljoonan euron rahana kerättävä vähimmäismäärä on ylittynyt, rahaston ei tarvinnut kartuttaa pääomaansa jäseniltä kerättävin kannatusmaksuin. Kannatusmaksuja kerättiin kuitenkin sääntöjen edellyttämällä tavalla luottolupauksesta aiheutuvien kulujen kattamiseksi. Tämän lisäksi rahaston jäseneksi vähimmäispääoman täyttymisen jälkeen (vuonna 2004 tai sen jälkeen) liittyneiltä uusilta jäseniltä kerättiin määräajan painotettua keskimääräistä kannatusmaksua. Rahaston hallinnoinnista aiheutuvat kulut katetaan jäseniltä kerättävin hallinnointimaksuin. Lisäksi uusilta jäseniltä peritään liittymismaksu. Vuonna 2016 kannatusmaksuja kerättiin 156.352 euroa (211.273 euroa) ja hallinnointimaksuja 67.566 euroa (98.798 euroa). Liittymismaksuina kerättiin 6.400 euroa (9.600 euroa).

7 Varojen sijoittaminen

Sijoituspalvelulain 11 luvun 15 §:n mukaan rahaston varat on sijoitettava luotettavalla, tehokkaalla ja rahaston maksuvalmiuden turvaavalla tavalla sekä riskien hajauttamisen periaatetta noudattaen. Sijoituksista saatava tuotto on lisättävä rahaston pääomaan. Rahaston varojen sijoittamista ohjaa rahaston valtuuskunnan vahvistama sijoitusohje. Varojen sijoittamisessa on pyritty vakaaseen tuottoon ja vähäiseen riskiin.

Korvausrahastolla oli vuoden 2016 lopussa sijoituksia yhdeksässä eri korkorahastossa. Sijoitusomaisuuden markkina-arvo ilman pankkitalletuksia oli vuoden 2016 lopussa 7.092.365 euroa (6.795.623 euroa vuotta aiemmin). Lisäksi rahastolla oli pankkitalletuksia yhteensä 220.986 euroa.

Sijoitustoiminnan tuotto käyvin arvoin laskettuna oli 1,0 % (0,4 % vuotta aiemmin). Sijoitustoiminnan tuotto käyvin arvoin oli vuonna 2016 salkun pitkän aikavälin tuotto-odotusta matalampi, mikä johtui korkotason mataluudesta ja osin negatiivisuudesta tarkastelukaudella.

8 Tilikauden tulos

Kerätyt kannatusmaksut on siirretty rahastosiirtona korvausrahastopääomaan. Rahaston tulos vuodelta 2016 oli 78.439 euroa ylijäämäinen (13.327 euroa ylijäämäinen vuotta aiemmin). Tuloksen kasvu johtui lunastettujen rahasto-osuuksien arvonnoususta sijoitusaikana. Ylijäämä siirretään sijoituspalvelulain 11 luvun 15 §:n mukaisesti rahaston pääomaan.

Yleishyödyllisenä yhteisönä rahasto ei ole tuloverovelvollinen.

9 Tapahtumat tilikauden päättymisen jälkeen ja arvio tulevasta kehityksestä

Nordea Pankki Suomi Oyj on 2.1.2017 ilmoittanut eronneensa korvausrahastosta sulaututtuaan Nordea Bank AB (publ) –nimiseen ruotsalaiseen emoyhtiönsä. Pankin asiakkaiden korvausrahastosuojasta vastaa jatkossa Ruotsin korvausrahastojärjestelmä.

Danske Bank Oyj on 2.2.2017 ilmoittanut tutkivansa mahdollisuuksia sulautua Danske Bank A/S –nimiseen tanskalaiseen emoyhtiönsä.

Maailmantalouden kasvun odotetaan hiukan kiihtyvän vuonna 2017. Maailmantalouden kirkastuneita kasvunäkymiä leimaa kuitenkin aikaisempaa suurempi poliittinen epävarmuus. Protektionismin nousu vaikuttaisi negatiivisesti maailmankaupan kasvuun ja kohdistuisi etenkin Suomen kaltaisiin vientivetoisiin maihin.

Euroopan talouden odotetaan jatkavan kasvuaan Iso-Britannian EU-eroa koskevista neuvotteluista huolimatta. Vuosi 2017 on kuitenkin useissa euroalueen keskeisissä maissa merkittävä vaalivuosi, mikä aiheuttaa todennäköisesti ainakin lyhyen aikavälin heiluntaa markkinoilla. Euroopan keskuspankin rahapolitiikka normalisoitunee vähitellen, mutta rahapolitiikan sävy pysynee kuitenkin toistaiseksi elvyttävänä ja ohjauskorko alhaisena.

Suomen talouden odotetaan kasvavan vuonna 2017 reilun prosentin vauhtia. Kasvu ei nojaa enää vain kotimaiseen yksityiseen kulutukseen ja rakennusinvestointeihin vaan myös viennin ja yritysten investointien odotetaan vähitellen elpyvän. Kilpailukyky sopimus hillitsee ansiotason nousua, mutta toisaalta työllisyystilanteen paraneminen, matala korkotaso ja hidas inflaatio tukevat kuluttajien ostovoimaa. Kotitalouksien kasvavasta velkaantumisesta johtuvaa mahdollista haavoittuvuutta tasapainottaa asuntomarkkinoiden terveys Suomessa.

Vuodesta 2017 odotetaan haastavaa sijoitusvuotta. Rahaston sijoitustoiminnan tuoton arvioidaan myös vuonna 2017 jäävän salkun pitkän aikavälin tuotto-odotusta matalammaksi. Euroalueen korkotaso on yhä poikkeuksellisen matala ja osin negatiivinen, mikä alentaa korkosalkun tuottoja. Keskuspankkien toimilla odotetaan edelleen olevan merkittävä vaikutus korkomarkkinoihin vuonna 2017.

Mahdollinen korkotason nousu tarkastelukaudella on omiaan laskemaan turvaavien korko-omaisuuslajien markkina-arvoa lyhyellä tähtäimellä. Rahaston perustehtävästä johtuen sen sijoitustoiminnan erityispiirteenä on, ettei lisätuottoa voida tavoitella heikomman likviditeetin omaavilla omaisuuslajeilla taikka salkun riskitasoa muutoin olennaisesti nostamalla.

Helsingissä 22. maaliskuuta 2017

SIJOITTAJIEN KORVAUSRAHASTO
Hallitus